

MATIJA PIRC:

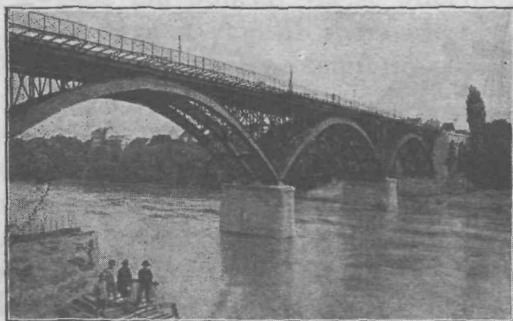
Maribor.

ribližno dve uri in pol se že vozimo z brzovlakom iz Ljubljane v smeri proti severovzhodu. Prekoračili smo že razvodje med Savo in Dravo. Zdaj smo dospeli na Dravsko ali Ptujsko polje. Na Pragerskem se ustavi vlak. Nekateri sopotniki se poslove od nas in vstopijo v vlak, ki pelje v vzhodni smeri proti Ptuju, Ormožu in Čakovcu, naš vlak pa se kmalu začne zopet pomikati po progi, ki drži naravnost proti severu. Ne da bi se ustavili na malih postajah Račje-Fram, Slivnica in Hoče, drvimo po lepi ravnini naprej. Na levi se vzdiguje ne daleč od naše proge močno Póhorje s svojimi temnimi gozdovi, na desni pa nas pozdravljajo od daleč prijazne Slovenske gorice. Veličasten je pogled na starodavni grad Vurberg v Slovenskih goricah, ki gleda tja dol na Dravsko polje, kakor bi hotel reči: »Vse to je bilo nekdanj meni podložno!«

Samo za hip se nam pokaže pri postaji Račje-Fram gradič, v katerem so kovali nekdanj Peter Zrinjski, Erazem Tattenbach in Franjo Krsto Frankopan zaroto zoper krute Habsburžane.

Čimbolj hitimo proti severu, tembolj se množi število industriálnih podjetij, ki pričajo, da se bližamo večjemu mestu. Tako opazimo v Hočah veliko množino železniških pragov, ki jih v ondotni tvornici na poseben način impregnirajo, t. j. z oljem prepoje, preden jih zakopljejo v zemljo kot podlago železniškim tračnicam. Strokovnjaki pravijo, da jih impregnacija štiti za več let pred gnilobo.

Železniški most.

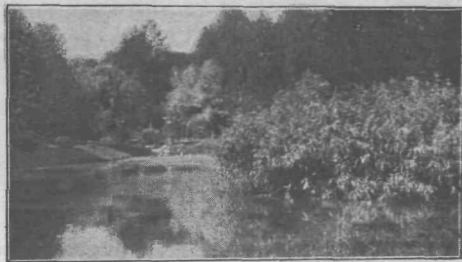
Zdaj vozimo mimo Tezne. Nebroj železniških voz, natovorjenih z raznovrstnim blagom, čaka tu na odpravo, na levo in desno pa opazimo lične nove tvornice, ki proizvajajo kovinaste izdelke, vozove, mostove in drugo. Kakor blisk je letelo vse to mimo nas in že smo na visokem, 190 m dolgem železniškem mostu, ki drži preko Drave. Prekrasen pogled na mesto

Maribor se nam odpre na levo in desno. Komaj da smo čez most, se že ustavi vlak, in izprevodniki kličejo »Maribor, glavni kolodvor«. Čudno se nam zdi, da je na kolodvoru toliko policijskih stražnikov in carinskih uslužbencev. Zdaj šele zapazimo, da smo bili v brzovlaklu potniki dveh vrst: taki, ki smo se peljali samo do Maribora, in taki, ki se peljejo še dalje v komaj 20 km oddaljeno Avstrijo. Zadnji ne smejo izstopiti, stražniki obkolijo njih vozove od vseh strani, da ne bi mogli kaj nezacarinjenega vzeti s seboj v tujo državo. Nam pa, ki ostanemo na ozemlju naše države, je pot v mesto svobodna.

Dragi prijatelji in znanci nas presrčno sprejmó pred kolodvorom. Lepo jesensko popoldne je. »Na Kalvarijo!« pravi eden izmed njih. »Dobro četrť ure samo bomo hodili, pa se bomo vzpeli skoro 100 m nad mesto, odkoder bomo imeli prekrasen pogled na Maribor in na njegovo okolico!«

Ne pomišljamo dosti in že korakamo po Kolodvorski ulici, potem skozi mali park na Zrinjskega trgu in nato po lepi, široki in moderni Maistrovi ulici. Ena najlepših v Mariboru je. Mariborčani so jo krstili po možu, ki je osvobodil mesto iz nemških rok. Na desno in levo visoke in lepe hiše, ob hišah mični vrtički, pred temi pa ob cesti lep kostanjev drevored. Po Maistrovi ulici gredoč vidimo, da imajo tudi stranske ulice in ceste krasne drevorede. Vse so v zelenju. Čudno se nam zdi, da je tu malo prometa. Spremljevalci nas pouče, da smo v onem delu mesta, kjer stanujejo večinoma imovitejši ljudje in razni državni uradniki v modernih novih hišah in vilah, dočim bomo videli trgovine in živahen cestni promet v starem delu mesta. Pred 30 leti so se razprostirali tu še sami zeleni travniki in pašniki. Zdaj je ves prostor zazidan. Le na zapadnjem koncu Maistrove ulice je ostal velik del nezazidan. Tu se razprostira na znožju Kalvarije in Piramide prekrasen mestni park. Mi zavijemo vanj. Ne moremo se nadeviti tej krasoti! Pri vhodu v park nam plava na malem ribniku naproti cela jafa rac in med njimi mogočen labod, bel kakor sneg, vsi pa odpirajo kljune, češ, dajte nam skorjico kruha, da se bomo stepli zanjo. Kamor se ozremo, povsod nov pogled: tu skupina belih brez, tam skupina javorov, tam zopet kostanji, tam same jelše, tam same vrbe žalujke, tam zopet grede cvetic, med temi pa podstavki bivših spomenikov.

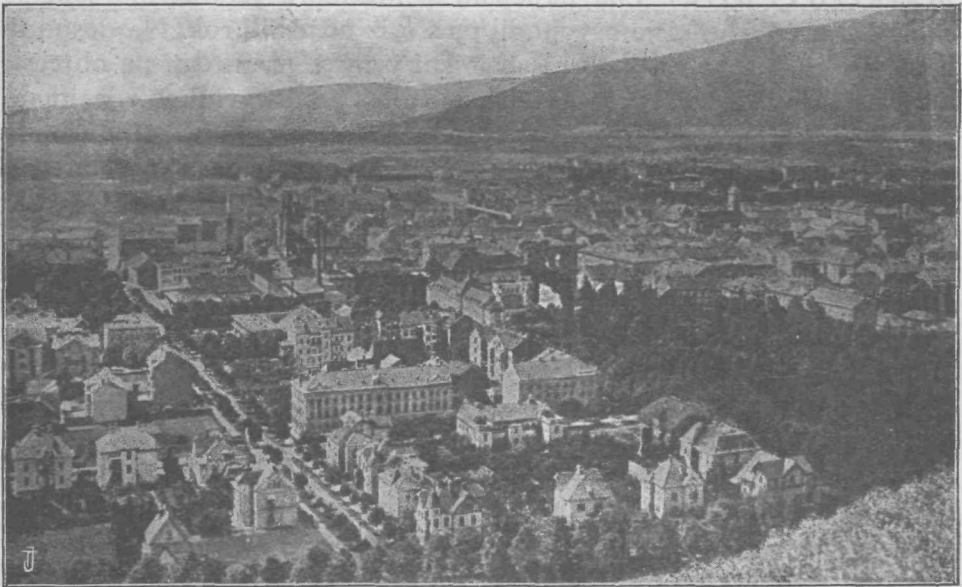

Del mestnega parka.

»Spomeniki so sneti. Predstavljali so nasprotnike Slovanstva, sneli so jih in oddali v mestni muzej,« tako nam pojasnjuje prijatelj. Zdaj zavijemo skozi temen smrekov gozd. Človek bi mislil, da ni v parku, temveč Bog ve kje v kakšnem gostem gozdu. »Tu na tem granitnem kamenu je bila bakrena plošča z glavo Nemca Jahna; tega so prvega načeli slovanski mariborski dijaki še pred prevratom. Nemci so ga postavili sem samo zato, da bi nas Slovence izzivljaj. V svoji obnemoglosti so ga potem sami sneli in spravili ne vem kam. Zdaj pa smo na koncu parka. Še malo navkreber, nič ne bo hudega, kmalu smo na Kalvariji!«

Vstopimo v malo sotesko, na levo in desno lepi vinogradi, potem malo navzgor po vijugasti poti sredi gozda, hipoma stojimo na mali planoti, pod nami pa se razprostira prelepi Maribor in Ptujsko ali Dravsko polje. Diven je ta pogled! Sedemo na klop in se zatopimo v to veličastnost!

Jugoslovenski Maribor.

